

Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0223U000634

Державний реєстраційний номер: 0122U000447

Відкрита

Дата реєстрації: 16-01-2023

1. Етапи виконання

Номер етапу: 1

Назва етапу: Аналітико-інформаційний. Джерельний пошук, аналіз джерел, написання рукописів підрозділів монографії, Добір і підготовка текстів для хрестоматії. Упровадження проміжних результатів шляхом публікації статей, участі з виступами на масових заходах різних рівнів.

Початок етапу: 01-2022

Закінчення етапу: 12-2022

Вид звітнього документа: Проміжний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 02141221

Підпорядкованість: Національна академія педагогічних наук України

Адреса: вул. Богдана Хмельницького, буд. 10, м. Київ, 01030, Україна

Телефон: 380442119700

Телефон: 380442262514

E-mail: nauk_org_undip@ukr.net

WWW: <http://www.undip.org.ua/>

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 02141221

Адреса: вул. Богдана Хмельницького, буд. 10, м. Київ, 01030, Україна

Підпорядкованість: Національна академія педагогічних наук України

Телефон: 380442119700

Телефон: 380442262514

E-mail: nauk_org_undip@ukr.net

WWW: <http://www.undip.org.ua/>

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

КПКВК: 6551030

Напрямок фінансування: 2.1 – фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7713 – кошти держбюджету

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 1921.449 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Філософсько-педагогічна думка України (друга половина XIX-XXI ст.): аспекти ретроаналізу

Назва роботи (англ)

Philosophical and pedagogical thought of Ukraine (from the 1850s to 2010s): issues of the retrospective analysis

Реферат (укр)

У звітному році: виявлено й обґрунтовано смислові зв'язки між поглядами на національне питання українських учених, громадсько-освітніх діячів і педагогів др. пол. XIX – поч. XX ст., відображеними у їхніх педагогічних і публіцистичних працях, доповідях, літературних творах. Виходячи з обґрунтованої хронотопічної залежності сенсу поняття «національна ідея», визначено і доведено, що в українців у згаданий історичний період формувалося 3 тенденції в сфері націєтворення – освітньо-розвиткова (вплив на рівень грамотності і культурного розвитку українського населення підросійських земель), збережувально-меморіальна (етнографічні, етнологічні дослідження) та мистецько-літературна (створення національних зразків духовної культури). Вони перепліталися у розвитку двох духовно-культурних чинників росту «інстинкту національного будівництва»: перший – збереження народної, тобто української мови (спроби запровадження елементарної освіти (створення національних абеток, народних (початкових) та недільних шкіл); етнографічні, етнологічні студії); другий – відродження й поширення української мови засобами творення україномовного красного письменства (літератури, поезії), що несло й дидактичні функції, публіцистики, розширення ужиткових функцій української мови (релігія, наука, судочинство). Доведено, що українській філософсько-педагогічній думці у період др. пол. XIX – поч. XX ст., що розгорталася в межах науково-освітніх інституцій та виконувала людинотворчу функцію в культурі, була властива тенденція до створення основ філософії виховання і освіти, які стали каркасом педагогічних побудов сьогодення. Обґрунтовано, що в період др. пол. XIX – поч. XX ст. в українській гуманітаристиці набула розвитку нова течія – педагогічна антропологія, орієнтована на спеціальне вивчення людини для узгодження педагогічної теорії та практики з людською природою. Сформовано матеріали – тексти праць і творів українських освітніх діячів і письменників, педагогів (друга половина XIX ст.).

Реферат (англ)

In the reporting year: the semantic links between the views on the national question of Ukrainian scientists, public and educational figures (the first half of the 19th cen.- the beginning of the 20th cen., reflected in their pedagogical and journalistic works, reports, literary works are highlighted. Based on the justified chronotopic dependence of the meaning of the concept of "national idea", it was determined and proved that Ukrainians in the mentioned historical period formed 3 trends in the field of national building -- educational and developmental (influence on the level of literacy and cultural development of the Ukrainian population of the sub-Russian lands), protective and memorial (ethnographic, ethnological researches) and artistic and literary (creation of national samples of spiritual culture). They intertwined in the development of two spiritual and cultural growth factors of the "instinct of national construction": the first is the preservation of the national, that is, the Ukrainian language (attempts to introduce elementary education (the creation of national ABC-books, folk (primary) and Sunday schools); ethnographic, ethnological studies); the second - the revival and spread of the Ukrainian language by means of creating Ukrainian-language fiction (literature, poetry), which also carried didactic functions, journalism, expansion of the commonly used functions of the Ukrainian language (religion, science, legal proceedings). It is proved that the Ukrainian philosophical and pedagogical thought in the period of the first half of the 19th cen. - the beginning of the 20th cen., which developed within the framework of scientific and educational institutions and performed a human-creative function in culture, was characterized by a tendency to create the foundations of the philosophy of upbringing and education, which became the framework of modern

pedagogical constructions.

Індекс УДК: 373(091), 1(091)(477), 37(477)"18/20":14

Коди тематичних рубрик НТІ: 14.09.25, 02.91.21

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Рукописи розділів (частини) монографії «Філософсько-педагогічна думка України (друга половина XIX-XXI ст.): аспекти ретроаналізу націєтворення»; тексти до хрестоматії «Філософсько-педагогічна думка України у контексті націєтворення (друга половина XIX-XXI ст.)».

Назва продукції (англ): Manuscripts of sections (parts) of the monograph "Philosophical and pedagogical thought of Ukraine (the second half of the 19th cen.-21st centuries): aspects of retroanalysis of nation-building "; texts for the anthology "Philosophical and pedagogical thought of Ukraine in the context of nation-building (second half of the 19th-21st centuries)".

Очікувані результати: рукопис монографії, рукопис хрестоматії

Галузь застосування: освіта

Опис продукції (укр): Протягом аналітико-інформаційного етапу планового наукового дослідження (перший рік виконання) згідно з його метою здійснено висвітлення філософсько-педагогічної рефлексії соціокультурного феномену національної освіти і виховання, відображеного у творах українських учених і освітніх діячів періоду відродження ідеї української державності (друга половина XIX- початок XX ст.). Воно підпорядковувалося необхідності систематизувати й актуалізувати українську філософсько-педагогічну спадщину як питома підґрунтя формування національної ідентичності у споживачів наукової продукції. Згідно із завданнями НД було контекстуально схарактеризовано суспільно-політичних і культурно-освітніх обставин, що спричинили появу і розроблення досліджуваних ідей, насамперед національної ідеї, людиноцентризму, концентрованих у текстах філософсько-педагогічного змісту. Обґрунтовано кордоцентризм як екзистенційний вимір української філософсько-педагогічної думки XIX ст. Розкрито освітньо-філософські ідеї, викладені в дослідженнях представників Київської академічної школи, зокрема викладачів Київського університету імені святого Володимира (В.Зеньківський, С.Гогоцький, І.Малишевський, А.Лобода, В.Перетц) та Київської духовної академії (М.Макавейський, М.Олесницький, П.Ліницький). Висвітлено соціально-антропологічні ідеї в творчості Т. Шевченка, Л. Українки, В. Короленка, М. Коцюбинського, В. Винниченка, С. Русової українській освіті і вихованні. Встановлено тенденції у розгортанні філософсько-педагогічної рефлексії проблем національної освіти та смислові зв'язки між різними текстами різних українських учених і педагогів. На цій підставі дібрано й укладено в хронологічній системі твори (або їх уривки) до хрестоматії філософсько-педагогічних текстів. Відповідно до завдань кожним виконавцем підготовлено заплановані на цей рік рукописи підрозділів, опубліковано статті з теми дослідження й оприлюднено одержані результати у ході різноманітних масових заходів, таким чином, завдання виконано.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Результати НД спрямовуються на формування у споживачів освітньої продукції національної самоідентифікації, поглиблення й оновлення їхніх знань про національний культурно-історичний поступ.

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР, рукописи розділів (частини) монографії, тексти до хрестоматії

Впровадження НТП: У стадії впровадження в освітній процес ЗВО України.

Строки впровадження: 03.2023-12.2025

Виробник продукції: Інститут педагогіки Національної академії педагогічних наук України

Споживачі продукції: Заклади загальної середньої освіти, заклади вищої педагогічної освіти, суб'єкти підвищення кваліфікації вчителів, науково-дослідні установи, що досліджують проблеми освіти.

Перспективні ринки: Україна

Права інтелектуальної власності: Планується отримання свідоцтв про реєстрацію авторського права на службові твори.

Форми та умови передачі продукції: Спільні НДДКР

7. Бібліографічний опис

Saukch P. A Humane Paradigm as the Conceptual Core of Education in the Age of Information Society. The New Educational Review. 2022. Vol. 68(2). P. 60-69. DOI: 10.15804/tner.2022.67.1.0

Yatsenko T., Dichek N., Hohol N., Bailo Iu., Slyzhuk O. Realization Of Culturological Approach In Contemporary Educational Space Of Ukraine. AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research. 2022. Issue 1 (12). Pp. 201-210. www.doi.org/10.33543/1201. URL: <http://www.magnanimitas.cz/ad-alta-journal-of-interdisciplinary-research>

Zahorodnia A., Chernukha N., Tokaruk L., Moskalenko A., Vasylyeva-Khalatnykova M., Kostenko L. The use of digital games in the professional training of social pedagogues: realities and perspectives. Revista Tempos e Espaços em Educação. 2022. 15(34). P. 1-15. e17223. <http://dx.doi.org/10.20952/revtee.v14i33.17223>. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/730997/>

Dichek N., Kravchenko O. To the Origins of Social Education in Ukraine (the 1920s): Humanism or Pro letarian Expediency? ICHTML 2022: 3rd International Conference on History, Theory and Methodology of Learning. 2022. DOI: <https://doi.org/10.1051/shsconf/202214201002>

Shevchenko S., Soichuk R., Khrypun D., Sydoruk I., Serheieva V., Shevchenko. Problems of Organization of Education of Children with Special Educational Needs in the Conditions of Contemporary Primary School (in the Context of Neuropedagogy). 2022. V. 655. Бьянка САНДУ BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience; «ЛЮМЕН», м. Ясси, Румунія & LUMEN Media Ltd., Велика Британія www.edituralumen.ro | www.lumenpublishing.com/journals

Євтух М.Б., Червінська І.Б. Аксіологічні засади професійної діяльності педагогів гірських шкіл регіону Українських Карпат. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2022. Вип. 203. С. 18-23. URL: <https://pednauk.cuspu.edu.ua/index.php/pednauk/issue/view/24>

Дічек Н.П. Історія становлення. Розділ у: НАПН України: 1992-2022: монографія / за заг. ред. В.Г.Кременя. Київ: Наук. думка. 2022. С.8-51.

Дічек Н.П. Людина і смисл її життя у творчості Г. Сковороди. Український педагогічний журнал. 2022. № 3. С. 116-126. URL: <https://uej.undip.org.ua/index.php/journal/article/view/617>

Дічек Н.П., Кравченко О.О. Уявлення про щастя людини Г. Сковороди і сучасного українського студентства: суголосність, перегук і відмінності. Український педагогічний журнал. 2022. №4. С.28-37.

Дічек Н.П., Іванюк Г.І., Гоголь Н.В. Сучасна молодь у діалозі із Григорієм Сковородою: деякі результати польових досліджень. Освіта і педагогічна наука.ДЗ «Луганський нац. ун-т імені Тараса Шевченка». Луганськ (Полтава). 2022. Вип.2 (180). С 3-16.

Загородня А.А. До питання соціально-антропологічних ідей освіти та виховання особистості в другій половині XIX століття. Перспективи та інновації науки. (Серія «Педагогіка»). К.: Вид. група «Наукові перспективи», 2022. № 10(15). С. 101-109. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/issue/view/82>

Загородня А.А. Основні підходи Л. Українки до осмислення соціально-антропологічних ідей в українській філософії освіти і виховання. Наукові інновації та передові технології. (Серія «Педагогіка»). К.: Вид. група «Наукові перспективи», 2022. № 10(12) С. 320-331. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/732041/>

Загородня А.А. Соціально-антропологічні ідеї освіти і виховання в осмисленні М. Коцюбинського. Наукові інновації та передові технології. (Серія «Педагогіка»). К.: Вид. група «Наукові перспективи», 2022. Вип. № 8(10). С. 56-66. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2022-8\(10\)-56-66](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2022-8(10)-56-66) <http://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/issue/view/75>

Загородня А.А. Становлення соціально-антропологічних ідей в українській філософії освіти і виховання другої половини XIX століття. Наукові перспективи: журнал. (Серія «Педагогіка»). Вид. гр.: «Наукові перспективи», 2022. № 6(24). С. 478-485. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-6\(24\)-478-485](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-6(24)-478-485) URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/1899>

Загородня А.А., Калініна Л.М. Мотиви соціально-антропологічних ідей в українській філософії освіти і виховання в працях В. Короленка та В. Винниченка. Наука і техніка сьогодні. (Серія «Педагогіка»): журнал. 2022. Вип. № 10 (10). С. 218-232. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/nts/issue/view/84>

Саух П.Ю., Набок М.В. Відділення вищої освіти НАПН України: наукові здобутки та стратегічні цілі. Вісник НАПН України. К.: Вид-во: «Преса України», 2022, Вип. 4(1). С. 1-9. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2022.4125> URL: <https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/258>

Шевченко С.М. Освітні погляди П. Куліша (1860-1900 рр.). Інноваційна педагогіка. 2022. Вип. 47. С. 28-31. <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2022/47.4> URL: <http://www.innovpedagogy.od.ua/vip47>

Шевченко С.М. Просвітницькі ідеї М.П. Куліша. Наукові перспективи: журнал. (Серія «Педагогіка»). К.: Вид. група «Наукові перспективи», 2022. № 6(24). С. 528-544. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-6\(24\)-528-544](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-6(24)-528-544) URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/1903>

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 33

Мова звіту: Українська

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Євтух Микола Борисович (д.пед.н., професор)

Дічек Наталія Петрівна (д.пед.н., професор)

Загородня Алла Анатоліївна (д. пед. н., доц.)

Саух Петро Юрійович (д.філос.н., професор)

Шевченко Світлана Миколаївна (к. пед. н., с.н.с.)

Керівник організації:

Топузов Олег Михайлович (д. пед. н., професор)

Керівники роботи:

Дічек Наталія Петрівна (д. пед. н., професор)

**Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ**

Юрченко Т.А.